

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohus	Tallinna Halduskohus
Kohtunik	Tiia Nurm
Otsuse tegemise aeg ja koht	12.08.2026 Tallinn
Haldusasja number	3-26-1963
Haldusasi	Skarcon OÜ kaebus Riigi IT Keskuse (registrikood 77001613) kohustamiseks viima riigihanke nr 277945 alusel läbi viidava minikonkursi nr 312432 „videokonverentsiseadmete ostmine” tehniline kirjeldus kooskõlla õigusaktidega järgmises osas: „Tehniline kirjeldus_312432” tervikus; alternatiivselt juhul, kui kohus asub seisukohale, et „Tehniline kirjeldus_312432” ei ole tervikus õigusvastane palub kaebaja viia kooskõlla õigusaktidega: „Tehniline kirjeldus_312432” p 1.5; „Tehniline kirjeldus_312432” p 4.6.9; „Tehniline kirjeldus_312432” p 4.1.19, 4.1.20, 4.1.22, 4.2.19, 4.2.20, 4.2.22, 4.3.1, 4.3.20, 4.3.22, 4.3.26, 4.3.33, 4.3.34, 4.3.36, 4.4.8, 4.5.11, 4.6.6, 4.7.4, 4.8.11 Cisco Webex Control Hub nõude ja Cisco Meeting Server 1000 nõude osas ja riigihangete vaidlustuskomisjoni otsuse tühistamiseks osas, millega jäeti Skarcon OÜ (registrikood 11670710) vaidlustus läbi vaatamata.
Menetlusosalised	Kaebaja – Skarcon OÜ, volitatud esindaja vandeadvokaat Keidi Kõiv Vastustaja (hankija) – Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia keskus – volitatud esindaja Katri Samarütel
Asja läbivaatamine	Kohtuistung 29.07.2026

RESOLUTSIOON

1. Tühistada Riigihangete Vaidlustuskomisjoni 30.06.2026 otsus vaidlustusasjas nr 140/26/312432.
2. Jätta Skarcon OÜ kaebus rahuldamata.
3. Jätta menetluskulud menetlusosaliste endi kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 10 päeva jooksul arva-
tes otsuse avalikult teatavakstegemisest, s.o hiljemalt 24.08.2026

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus (edaspidi „hankija“ või „RIT“) avaldas 22.06.2026 riigihangete registris hankelingu sõlmimiseks minikonkursi „videokonverentsiseadmete ost“ viitenumbri 312432 (edaspidi „riigihange“). Minikonkurss viiakse läbi raamlepingu raames, mis on sõlmitud riigihanke nr 277945 „Videokonverentsi-, heli- ja esitlusseadmete soetamine ja teenuste tellimine“ tulemusel. Pakkumuste esitamise tähtajaks on 06.07.2026 kell 11:00.

2. Skarcon OÜ („kaebaja“) tutvus minikonkursi alusdokumentidega („alusdokumendid“) ning tuvastas, et need sisaldavad mitmeid riigihangete seaduse („RHS“) nõuetega vastuolus olevaid tingimusi. Alusdokumentides esinevad puudused rikuvad läbipaistvuse, võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõtteid, mis takistavad majanduslikult soodsaima pakkumuse väljaselgitamist.

3. Eeltoodust johtuvalt esitas kaebaja 29.06.2026 vaidlustuskomisjonile vaidlustuse riigihanke nr 277945 sõlmitud raamlepingu alusel läbiviidava minikonkursil nr 312432 „videokonverentsiseadmete ostmise“ avaldatud hankedokumentide peale RHS § 189 lg 5 alusel.

4. 30.06.2026 tegi vaidlustuskomisjon otsuse, millega jättis Skarcon OÜ vaidlustuse läbi vaatamata leides, et nimetatud riigihanke alusdokumentide peale tulnuks kaebus esitada RHS § 189 lg 2 p 2 alusel, mitte RHS § 189 lg 5 alusel. Seetõttu otsustas vaidlustuskomisjon, et vaidlustus ei ole esitatud tähtaegselt.

5. 01.07.2026 saabus Tallinna Halduskohtusse kaebaja poolt esitatud kaebus Riigi IT Keskuse (registrikood 77001613) kohustamiseks viima riigihanke nr 277945 alusel läbi viidava minikonkursi nr 312432 „videokonverentsiseadmete ostmise“ tehniline kirjeldus kooskõlla õigusaktidega järgmises osas: „Tehniline kirjeldus_312432“ tervikus; alternatiivselt juhul, kui kohus asub seisukohale, et „Tehniline kirjeldus_312432“ ei ole tervikus õigusvastane palub kaebaja viia kooskõlla õigusaktidega: „Tehniline kirjeldus_312432“ p 1.5; „Tehniline kirjeldus_312432“ p 4.6.9; „Tehniline kirjeldus_312432“ p 4.1.19, 4.1.20, 4.1.22, 4.2.19, 4.2.20, 4.2.22, 4.3.1, 4.3.20, 4.3.22, 4.3.26, 4.3.33, 4.3.34, 4.3.36, 4.4.8, 4.5.11, 4.6.6, 4.7.4, 4.8.11 Cisco Webex Control Hub nõude ja Cisco Meeting Server 1000 nõude osas ja riigihangete vaidlustuskomisjoni otsuse tühistamiseks osas, millega jäeti Skarcon OÜ (registrikood 11670710) vaidlustus läbi vaatamata.

6. Kohus võttis kaebuse oma 02.07.2026 määrusega menetlusse.

MENETLUSOSALISTE SEISUKOHAD

Kaebaja seisukoht

7. Kaebaja leiab, et kaebus tuleb rahuldada järgmistel põhjustel.

7.1 Vaidlustuskomisjon on kohaldanud ebaõigesti RHS § 189 lg 5 ja RHS § 189 lg 2 p 2. Nimetatud normide grammatilise ja teleoloogilise tõlgendamise puhul ei ole võimalik jõuda muule järeldusele, et raamlepingu alusel korraldatud hankelingu sõlmimise menetlusele kohaldub RHS § 189 lg 5. Nimetatud sätte osas on riigihangete seaduse kommentaarides kirjeldatud, et RHS § 189 lg 5 sätestab vaidlustuse esitamise tähtaja erireegli raamlepingu alusel hankelingu sõlmimise menetluses. Neil puhkudel peab vaidlustus olema VAKO-le laekunud seitsme päeva jooksul alates päevast, kui vaidlustaja sai teada või pidi teada saada oma õiguste rikkumisest või huvide kahjustamisest, kuid mitte pärast hankelingu sõlmimist. Minikonkurss ei ole hankemenetluse liik, vaid tegemist on erimenetlusega. Raamlepingu alusel hankelingu sõlmimise menetluses on see erisus, et dokumendid ei ole kättesaadavad kõigile riigihangete registri külastajatele, vaid kutse pakkumus esitamiseks saavad väga konkreetsed ettevõtjad, kes on raamlepingu osapooled. Sellisel

juhul on „teada saamine või teada saada pidamine“ mõistlikult tõlgendatav, sest kuivõrd dokumendid edastatakse koos kutsega, siis Riigikohtu praktika kohaselt loetakse dokumendid kätte saanuks hiljemalt järgmisel tööpäeval, millisest ajast hakkab kulgema ka seitse päevane vaidlustähtaeg. Lisaks sellele on oluline tähelepanek ka see, et RHS § 189 lg 5 oma sõnastuses ei viita sellele, et antud regulatsioon kohalduks üksnes ja ainult raamlepingu alusel hanklepingu sõlmimise menetluses tehtud otsustele, vaid see viitab lepingu sõlmimise menetlusele tervikus, mis algabki momendist, mil ettevõtjatele esitatakse kutse dokumentidega tutvumiseks. Menetlus kestab aga avaldamisest kuni RHS § 73 lg 3 sätestatud sündmuse saabumiseni. Teiseks, on Rahandusministeerium korduvalt rõhutanud, et minikonkurss ei ole hankemenetluse liik, mistõttu ei laiene sellele automaatselt näiteks RHS 2. peatüki sätted. Kuna minikonkurss ei ole hankemenetlus, siis peaks selle reguleerimisel raamlepingus tuginema kohustuslikus korras siiski üksnes RHS 1. peatüki sätetele. Eeltoodust johtuvalt olukorras, milles minikonkurssi ei peeta hankemenetluseks ning talle ei laiene 2. ptk sätted ei ole kohane ka laiendada sellele vaidlustamiseks ka 2. ptk sätteid kohaldavate menetluste vaidlustustähtaega ja seda eriti olukorras, milles sellele menetlusel on olemas oma erinorm. Kolmandaks, ei nimeta RHS § 189 lg 2 p 2 endas raamlepingu alusel peetavaid menetlusi, vaid seevastu nimetab endas väga konkreetseid menetlusliigid, millel seda rakendatakse – hankemenetlus, sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlus, kontsessioonleping, ideekonkurss. Nimetatud norm ei viita raamlepingu alusel läbi viidavale menetlusele. Eeltoodust johtuvalt on vaidlustuskomisjon selgesti ebaõigesti kohaldanud RHS § 189 lg 5 ja RHS § 189 lg 2 p 2. Sellest johtuvalt oli vaidlustus esitatud tähtaegselt ning vaidlustuskomisjon on kaebaja vaidlustuse jätnud õigusvastaselt läbi vaatamata.

7.2 Riigihanke direktiivid on alates nende kehtestamisest sedastanud, et „Lepingud tuleks sõlmida objektiivsete kriteeriumide kohaselt, mis tagavad läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtete järgimise ning pakkumiste hindamise tõelise konkurentsi tingimustes. [...]“ Euroopa Kohus on sealjuures rõhutanud, et liidu riigihankealased õigusnormid on vastu võetud ühtse turu väljakujundamise raames, millega tagatakse vaba liikumine ja kõrvaldatakse konkurentsipiirangud ning liidu õiguse huvides on, et oleks tagatud võimalikult paljude pakkujate osavõtt hankemenetlusest (vt selle kohta 19. mai 2009. aasta kohtuotsus Assitur, C-538/07, EU:C:2009:317, punkt 25 ja 26; 23. detsembri 2009. aasta kohtuotsus Serrantoni ja Consorzio stabile edili, C-376/08, EU:C:2009:808, punkt 40, ja 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Impresa Edilux ja SICEF, C-425/14, EU:C:2015:721, punkt 36).

7.3 Käesoleval juhul ei ole hankija poolt tehnilise kirjelduse koostamisel järgitud RHS 1§ 88 lg 1 ja 7 nõudeid, kuivõrd tehniline kirjeldus on koostatud mitte järgides hankija vajadusi rahuldavaid kasutusomadusi ja funktsionaalsuseid silmas pidades, vaid koostatud on tootekategooriad, milles jagunevad sisuliselt kaheks: kategooria 1, kuhu kuuluvad järgmised tooted: videokonverentsiseade 1, 2 ja 3, juhttahvel seinale, juhttahvel lauale, kaamera, lauamikrofon ja laemikrofon; kategooria 2, kuhu kuuluvad järgmised tooted: ekraan 75, ekraan 85, ekraani seinakinniti, ekraani tugijalg ratasatel, ekraani laekinniti ja AV-IP seade. Kategoorias 1 on hankija poolt sätestatud väga detailsed nõuded igale tootele, millele vastavad sealjuures vaid ühe tootja „Cisco“ tooteperekonda kuuluvad tooted. Sellele viitab ka viidatud näidistooded. Seega on tekitatud ka objektiivselt põhjendamatu takistus riigihangete avamisel konkurentidele, sest minikonkursil saavad pakumuse esitada vaid Cisco toodete edasimüüjad. Käesoleval juhul, siis üksnes ATEA AS. Sellist asjaolu keelab kaudselt raamlepingu punkt 5.5.3. Nimelt on raamlepingu partneriks järgmised ettevõtjad: Skarcon OÜ, ATEA AS, Datel AS ja AS Hansab, kellest Cisco tooteid pakub teadaolevalt vaid ATEA AS. Seega kuigi kategooria 2 puhul on tegemist toodetega, millele piiravaid nõudeid kehtestatud ei ole ja mida saaksid kõik raamlepingu partnerid pakkuda, siis tekib see kunstlik takistus ainuüksi sellest, et teised edasimüüjad ei oma Cisco toodete edasimüügi õigust. Seega on käesolev minikonkurss kirjutatud üksnes ATEA AS-ile. Seda näitab ka senine lepingute jaotus, mille järgi on ATEA AS hüvanguks minikonkurssi koostatud üle miljoni euro.

7.4 Nimelt tuleneb kategooria 1 toodete puhul konkreetne piirang peamiselt järgmistest tehnilise kirjelduse tingimustest: a) peab ühilduma hankijal kasutusel oleva keskhaldussüsteemiga – Cisco Webex Control Hub (tehnilise kirjelduse punktid 4.1.20, 4.2.20, 4.3.34, 4.4.8, 4.5.11, 4.6.6, 4.7.4, 4.8.11); b) peab täielikult ühilduma hankija infrastruktuuriseadmetega Cisco Meeting Server 1000 (tehnilise kirjelduse punktid 4.1.19, 4.2.19, 4.3.33); c) täitja peab lisama pakutavad litsentsid Riigi IT Keskuse olemasolevale kontole Cisco Webex Control Hub keskkonnas (tehnilise kirjelduse punktid 4.1.22, 4.2.22, 4.3.36); d) seade peab toetama Cisco RoomOS (Webex) ning Microsoft Teams Rooms (Android) keskkonda ja toetama videokoosolekuid vähemalt: Webex, Microsoft Teams, Zoom, Google Meet (tehnilise kirjelduse punkt 4.3.1); e) seadmel peab olema web app fallback, et kui näiteks Teams kõnesid ei ole võimalik teha Teamsi poolse võrgu rikke tõttu siis saab endiselt kasutada Webex, Google Meet ja Zoom kõnesid ilma et peaks kasutama lisa CVI-d või ümber seadistama seadme töö režiimil (tehnilise kirjelduse punkt 4.3.26); f) kaameral on miinimum 4 pildisensorit (tehnilise kirjelduse punkt 4.6.9).

7.5 Eeltoodud tingimused kirjeldavad kategooria 1 toodete puhul vaid Cisco toodete arhitektuuri. Minimaalselt 4 pildisensori olemasolu on sõna-sõnalt kirjeldus Cisco Quad Camera arhitektuurist, mida teised tootjad ei paku ning mitte ühegi muu tootja toote pakkumine kategooria 1 toodetele samuti pole võimalik, sest Webex tugi on Cisco ainuomanduses ning sinna saab ühendada vaid Cisco tooteid või Cisco poolt lubatud toote. Seega hankija kujundlik kirjeldus sellest, mis on keskhaldus on vaid illusoorne ja hankijal on tegelikult hankelepingu sõlmimisel väga konkreetne soov. Seega on hankija enda tehnilise kirjeldusega välistanud käesolevaga mistahes tegeliku konkurentsi, sest a) teised pakkujad ei saa kategooria 2 tooteid pakkuda b) teiste tootjate tooted ei ühildu Webex keskkonnaga.

7.6 Hankija ei ole kirjeldanud seda, miks selline tegevus on vajalik. Puudub mistahes põhjus, miks peab hankija eelistama vaid ühe keskhaldussüsteemi olemasolu. Hankijal võib olla korraga ka mitu keskhaldussüsteemi või ka mõni konfigureeritud versioon, kus erinevate tootjate seadmed töötavad koos dokumenteeritud ja toetatud konfiguratsioonina. See on turul laialt levinud praktika. Seega ei ole vaid ühe Webexi keskhaldussüsteemi olemasolu, kuhu kõik seadmed peavad ühilduma kuidagi põhjendatud, sest tootjad tagavad enda lahendusi erineval viisil. Hankija ei saa endale meelepäraseid lahendusi hankida lihtsalt sellepärast, et see on talle mugav või tore või, et tal on juba vastav süsteem olemas ja millistele argumentidele on hankijad erinevates hangetes otsuste tegemisel 8/12 tuginenud. Puudub põhjus, miks ei võiks hankijatel olla mitut süsteemi, kuna vaid nii oleks tagatud reaalne konkurents ja välistatud turu sulgemine.

7.7 Hankija puhul on tegemist ühishankijaga, kes pakub täna teenuseid kaheksale ministeeriumile ja enam, kui 75 asutusele, toetades rohkem, kui 9000 avaliku sektori töökohta.. Kui kõigile nimetatud asutustele hangitakse tooteid vaid ühte keskhaldussüsteemi, siis ühel hetkel on kogu riigi tooted vaid Cisco tooted, ja tulevikus on turg kinni ning edasistes hangetes saadakse vaid ebamõistlikke ja kõrgeid pakkumusi, kui teatakse, et konkurentide turul ei ole. Mugavus ei saa põhista-da seda, et tulevikus selline risk tekib, mis avalike vahendite säästlikku kasutamist nõnda riivab.

7.8 Formaalne viide „või sellega samaväärne“ ei kõrvalda käesoleval juhul konkurentsipiirangut ja seda teab hankija ka ise, sest talle on teada, et Cisco ei luba kõiki tootjaid enda süsteemi. Kuigi hankija on tehnilises kirjelduses kasutanud viidet samaväärsusele, on tehnilises kirjelduses referentstooted kirjeldatud sedavõrd detailsete ja spetsiifiliste tehniliste lahenduste kaudu, et pakkujatel puudub tegelik võimalus pakkuda teistsuguse tehnoloogilise ülesehitusega lahendusi, sest konkurentide tooteid, mis on võimalised pakkuma samaväärset lahendust, Cisco ei luba ühildada enda keskhaldussüsteemi. Sisuliselt mingit samaväärsust ei eksisteeri. Kui tehniline kirjeldus on üles ehitatud konkreetse referentstoote parameetrite ümber, ei saa alternatiivne lahendus olla praktikas edukas üksnes põhjusel, et see saavutab sama funktsionaalse tulemuse erineva tehnoloogilise lahenduse kaudu. Nii Euroopa Liidu õigus, Eesti vaidlustus- ja kohtupraktika kui ka Rahandusministeeriumi järelevalvepraktika nõuavad ühemõtteliselt, et tehniline kirjeldus ei tohi konkurentsi

kunstlikult piirata. Käesoleval juhul on selleks Cisco. Kõik pakkujad, kes soovivad täita tehnilise kirjelduse nõuete kogumit, peavad pakkuma kategooria 1 osas Cisco toodetel põhinevat lahendust, mis annab Cisco ametlikule edasimüüjale automaatselt konkurentsieelise teiste ees. Samaväärse toote pakkumise võimalus on illusoorne ja näiline.

7.9 Hankija on enda vastuses jaatanud, et tema eesmärk on pidada ja hallata ühte keskhaldussüsteemi – Cisco Webex Control Hub – ning kõik tema poolt ostetavad litsentsid ja seadmed peavad nimetatud süsteemiga ühilduma. Millel põhineb arusaam, et vaid ühe süsteemi olemasolu ja just Cisco süsteem tagab kriisikindluse ja hankija vajaduste täidetavuse on täiesti ebaselge ja viitab tegelikult sellele, et hankija eelistab põhjendamatult ühte tootjat ja tema lahendust, millele tuginedes on ülesse ehitatud ka kõik järgnevad hankemenetlused. Vaadates hankija poolt esitatud vastuseid, siis ei ole hankija isegi mitte püüdnud väita, et ta püüaks konkurentsi kasvatada, vaid püüab õigustada enda valikut konkurentsi igakülgselt piiramiseks. Puudub ka mistahes objektiivne põhjus, mis menetlus jäeti osadeks jagamata, kuivõrd ainuüksi nimetatud samm oleks turgu mõnevõrra avanud. Hankija tunnistab, et ei kavatsegi olemasolevast Cisco Webex Control Hubist ühelgi ajahetkel loobuda ja sinna midagi kõrvale lubada, mis kinnitab hankija otsest kavatsust ja tegevusplaani konkurentsi kahjustamiseks, turu otseseks sulgemiseks ja vendor lock-inni tekitamiseks.

Vastustaja seisukoht

8. Vastustaja leiab, et kaebus tuleb jätta rahuldamata järgmistel põhjendustel.

8.1 Riigihanke korraldamise eesmärgiks on sõlmida hankeleping videokonverentsiseadmete ostmiseks koos ostetavate asjade kohaletoomisega hankija poolt määratud asukohta Eestis. Tehnilised miinimumnõuded hangitavatele asjadele ja nendega koos hangitavatele lisadele on toodud tehnilise kirjelduse punktis 4 ja selle alapunktides. Riigihanke tehnilise kirjelduse punktides 4.1.19, 4.1.20, 4.1.22, 4.2.19, 4.2.20, 4.2.22, 4.3.1, 4.3.20, 4.3.26, 4.3.33, 4.3.34, 4.3.36, 4.4.8, 4.5.11, 4.6.6, 4.7.4 ja 4.8.11 on seatud nõue, et pakutavad tooted peavad ühilduma hankijal kasutusel oleva keskhaldussüsteemiga – Cisco Webex Control Hub ([Webex Control Hub - Cisco](#)). Keskhalldus tähendab vähemalt järgmisi võimalusi üle võrgu: seadmete kesket konfigureerimist, seadmete kesket tarkvara uuendamist, seadmete aadressiraamatute haldamist, kõnede statistika vaatamist (analüütikat).

8.2 Videokonverentsiseadmete juurde peavad kuuluma kõik vajalikud litsentsid mis tagavad seadme vastavuse tehnilistele tingimustele ja keskhaldussüsteemi kasutamise võimaluse. Litsentsid peavad kehtima vähemalt kuni 01.09.2029 ning nende kasutamine ei tohi hankijale põhjustada täiendavaid kulusid. Pakkuja (lepingu täitja) peab lisama pakutavad litsentsid Riigi IT Keskuse olemasolevale kontole Cisco Webex Control Hub keskkonnas ([Webex Control Hub - Cisco](#)).

8.3 Arvestades, et vastustajal on kasutusel keskhaldussüsteem Cisco Webex Control Hub ning sellele asjaolule on tehnilises kirjelduses korduvalt viidatud, on vastustaja poolt tehnilises kirjelduses seatud nõuded objektiivselt põhjendatud ning õiguspärased. Vastustajal on keskhaldussüsteem üles ehitatud Cisco Webex Control Hub keskhalduse lahendusele. Vastustaja selgitab, et keskhaldus tähendab, et hallatakse eri asukohtades ja hoonetes asuvaid seadmeid keskselt ühest asukohast. Vastustajal kasutusel olev keskhalduse lahendus on läbinud vajalikud turvakontrollid ja riskianalüüsid. Samamoodi on Cisco Webex Control Hub lahenduse haldamiseks ja kasutamiseks töö spetsiaalselt väljakoolitatud süsteemiadministraatorid. Tegemist on standardiseeritud lahendusega, mida vastustaja pakub oma klientidele ning mis on keskselt hallatud ja asutustele erisusi keskhalduses ei lubata. Ühtse keskhalduse eesmärk on pakkuda võimalikult kriisikindel ja ühtne lahendus võimalikult ohust tekkivateks eriolukordades, kus riigi, sh kohtute töö peab jätkuma. Kindlasti ei ole tegu vastustaja jaoks mugavuslahendusega vaid lahendusega, mis keskendub eelkõige hukukindlusele. Hangitavad seadmed ja litsentsid on mõeldud kasutamiseks vastustaja pakutaval standardiseeritud arvutitöökohateenusel (ATK) ning kõik seadmed ja tehnoloogiad lähevad ühtsele keskele haldusele. Vastustajale on keskselt hallatava arvutitöökohateenuse osutamise

kohustusega pandud Eesti Vabariigi poolt suur vastutus ning koos vastutusega peavad kaasnema ka õigused.

8.4 Tehnilises kirjelduses on vastustaja seadnud tingimuse, et litsentsid ja keskhaldus ei tohi hankijale tuua eraldi kulusid. Kaebaja poolt väljapakutav uus, olemasolevale lisanduv keskhaldussüsteem lisaks vastustaja väljaarendatud lahendusele, suurendaks järgnevateks aastateks oluliselt töökoormust, kuna kahe või veelgi enama erineva keskhalduse ülal pidamine nõuab erinevaid kompetentse ning ka süsteemi haldamine käib samamoodi erinevates keskkondades. Ka uue keskhaldussüsteemi riski- ning turvaanalüüs on eraldi lisakulu. Vastustajale pandud ülesanne on pakkuda standardiseeritud teenuseid, mis on hukukindlad ning kulusid säästvad.

8.5 Hankija võib ja peab lähtuma riigihanke korraldamisel oma vajadustest. Hankijat ei saa kohustada uute seadmete soetamiseks ümber ehitama olemasolevat ruumi või rajama uut või muutma uusi töökohti luues oluliselt oma töökorraldust. Hankijat ei saa kohustada olemasolevat keskhaldussüsteemi või tehnoloogilist lahendust ümber ehitama või muutma oluliselt oma töökorraldust. Kaebaja soov asendada vastustajal kasutusel oleva keskhaldussüsteemiga ühildumise nõue alternatiivse keskhalduslahendusega tähendaks vastustaja kui hankija tegeliku vajaduse ümberkujundamist. Vastustaja hankijana ei ole kohustatud võtma kasutusele uut haldusmudelit või paralleelset halduskeskkonda üksnes selleks, et mõnele turuosalisele avaneks võimalus pakkuda teistsugust tehnoloogilist lahendust. Riigihanke üldpõhimõtted ei nõua ega saagi nõuda hankija põhjendatud ja proportsionaalsest vajadusest loobumist.

8.6 TK p 4.1.19, p 4.19, p 4.3.33 - *Seade peab täielikult ühilduma hankija infrastruktuuriseadmetega Cisco Meeting Server 1000, sh peab probleemideta edastama pilti, videot ja sisu (content) infrastruktuuriseadme poolt määratud kvaliteedis (vähemalt 1080p) ja kasutama krüpteeringut (vähemalt AES128).*

Nõue on vajalik selleks, et vältida olemasolevate infrastruktuurilahenduste väljavahetamist, tagada ühtne kasutajakogemus ja tehniline tugi, säilitada olemasolev infoturbetase ning vältida täiendavate integratsiooni- ja halduskulude tekkimist. Nõue ei piira pakutavat lõppseadet konkreetse tootjaga, vaid kirjeldab tulemust, mille seadmed peavad saavutama olemasolevas tehnilises keskkonnas.

8.7 TK p 4.1.20, p 4.2.20, 4.3.34, p 4.4.8, p 4.5.11, p 4.6.6, p 4.7.4, p 4.8.11 – *Seade peab ühilduma hankijal kasutusel oleva keskhaldussüsteemiga – Cisco Webex Control Hub (Webex Control Hub - Cisco). Pakutava toote ühilduvust kontrollib hankija Cisco Webex Control Hub ametlike kanalite kaudu. Keskhaldus tähendab vähemalt järgmisi võimalusi üle võrgu: vähemalt seadmete kesksel konfigureerimisel, seadmete kesksel tarkvara uuendamisel, seadmete aadressiraamatute haldamisel, kõnede statistika vaatamisel (analüütiikat).* Nõue on vajalik selleks, et hallata suure hulga seadmete konfiguratsiooni ühest keskkonnast, rakendada turvauuendusi keskselt, vähendada kohapealsete hoolduskülastuste vajadust, tagada seadmepargi ühtne haldus, võimaldada töökindluse ja kasutusstatistika jälgimist ning vähendada süsteemide käitamise kogukulu kogu elutsükli jooksul.

8.8 TK p 4.1.22, p 4.2.22, p 4.3.36 - *Täitja peab lisama pakutavad litsentsid Riigi IT Keskuse olemasolevale kontole Cisco Webex Control Hub keskkonnas (Webex Control Hub - Cisco).* Nõue on seatud, et tagada kõikide seadmete haldamine ühest keskkonnast, kasutajate ühtne autentimine ning olemasolevate haldusprotsesside jätkumine.

8.9 TK p 4.3.1. - *Seade peab toetama Cisco RoomOS (Webex) ning Microsoft Teams Rooms (Android) keskkonda ja toetama videokoosolekuid vähemalt: Webex, Microsoft Teams, Zoom, Google Meet.* Cisco RoomOS tugi on vajalik seadmete ühtseks uuendamiseks ja kesksel haldamiseks. Lisaks, et läbi ruumide oleks kasutajatel ühtne seadmete kasutamiskogemus ja ei nõuaks iga ruumi jaoks eraldi juhendit. MS Teams Rooms tugi on vajalik, et oleks võimalik teostada Teams kõnesid ilma ebamugavaid toiminguid tegemata, mis kaotavad videokonverentsiseadme mõtte koosolekuruumides. MS Teams puhul on tegemist riigiasutustes enim kasutatava koosolekulahendusega.

Teams, Zoom ja Google on maailmas enimlevinud koosolekuplatvormid, mille tugi on nõutud, et oleks võimalik kasutajal lihtsalt ja arusaadavalt ühineda erinevatel platvormidel toimunud koosolekutega.

8.10 TK p 4.3.20. - *Seade peab võimaldama kõikide süsteemi sätete muutmist ja skriptide või macrode kirjutamist ilma kolmanda osapoole seadmeteta/tarkvarata.* Nõue on vajalik seadme automaatika loomiseks, et oleks võimalik vähendada halduskoormust ja suurendada kasutajamugavust, samuti sisemisteks rikketeavituste integratsioonideks.

8.11 TK 4.3.22. - *Seade peab toetama mitme kaamera automaatset lülitamist ja kombineerimist.* Tegemist on funktsionaalse nõudega ning põhineb vajadusel tagada kõne kvaliteet ka suuremates ruumides, et vältida mitmeid eraldi väliseid ruumipõhiseid kaamerajuhtimislahendusi. Mitmete eraldi lahenduste kasutamine ühes suures ruumis on väga ebamugav kasutajate jaoks ning täiendav halduskoormus ja kulu vastustaja kui videokonverentsilahenduse haldaja jaoks.

8.12 TK p 4.3.26. - *Seadmel peab olema web app fallback, et kui näiteks Teams kõnesid ei ole võimalik teha Teamsi poolse võrgu rikke tõttu siis saab endiselt kasutada Webex, Google Meet ja Zoom kõnesid ilma et peaks kasutama lisa CVI-d või ümber seadistama seadme töö režiimi.* Nõue on vajalik selleks, et võimaliku kolmanda osapoole tehnilise rikke tõttu oleks seadme töö võimalikult vähe häiritud ja ei nõuaks lisainvesteeringut CVI näol.

8.13 TK p 4.6.9. *Kaameral on miinimum 4 pildisensorit.* Nõude eesmärgiks on seadme pildikvaliteet ja võimalus nii lainurgaks, kitsaks nurgaks kui fokuseerimiseks ning koosolekul osalevate ning kõnelevate inimeste tuvastamiseks. Vajalik ka automaatika rakendamiseks.

8.14 Kaebaja poolt kaebuses esitatud väited, nagu tekitaksid hankelepingu esemeks olevatele toodetele tehnilises kirjelduses kehtestatud nõuded kunstlikke ja põhjendamatuid takistusi ning oleks loodud seeläbi kunstlik konkurentsipiirang, ei ole asjakohased, kuivõrd vastustaja poolt seatud nõuded hangitavatele toodetele on objektiivselt põhjendatud ning vastustaja olemasolevat tehnoloogilist lahendust arvestades vältimatult vajalikud. Vastustajal on kasutusel keskhaldussüsteem Cisco Webex Control Hub. Riigihanke tehnilises kirjelduses on kasutuselolevale keskhaldussüsteemile korduvalt viidatud, samuti on esitatud nõue toodete ühilduvuseks ja koostoimeks vajalikele litsentsidele ning lisatud on ka link Cisco Webex Control Hub veebilehele, kus on toodud ära toote omadused ja kirjeldused, konfiguratsiooninõuded, vastused probleemilahendusega seotud küsimustele jne.

8.15 Käesoleval juhul ei oleks alternatiivse keskhalduse lubamine samaväärne ega objektiivselt põhjendatud, sest see ei saavutaks sama eesmärgi: ühtset turva-, riski-, kasutaja- ja haldusmudelit olemasolevas Webex Control Hub keskkonnas. Paralleelne haldus tähendaks uue süsteemi riskianalüüsi, eraldi kompetentside loomist, lisanduvat töökorraldust, püsikulusid ja kriisiolukorras keerukamat teenuse juhtimist. Seega on vaidlusaluses tehnilises kirjelduses seatud nõuded objektiivselt vajalikud. Tehnilise kirjelduse selgus on eriti oluline olukorras, kus hankija olemasolev tehnoloogiline keskkond on hankeeseme kasutusviisi seisukohalt määrava tähtsusega. Vastustaja poolt tehnilises kirjelduses seatud nõuded on objektiivselt põhjendatud, hankelepingu eseme kasutamiseks vajalikud ning seeläbi täiesti õiguspärased. Tehniline kirjeldus on tervikuna õiguspärane ning kaebaja kaebus tuleb jätta rahuldamata osas, mis käsitleb riigihanke nr 277945 alusel läbi viidava minikonkursi nr 312432 „Videokonverentsiseadmete ostmise” tehnilise kirjelduse punktide õigsaktidega kooskõlla viimist.

8.16 Arvestades, et ei minikonkursi aluseks olnud raamhanke ega minikonkursi alusdokumentides ei ole seatud toodete müügiõigusega või garantiitingimustega seotud piiranguid, on minikonkursi alusdokumentides kirjeldatud Cisco tooteid võimalik pakkuda kõikidel raamlepingu partneritel, sealhulgas ka kaebajal. Täiendavalt infoks, et kõnealuse raamhanke alusel korraldatud minikonkurssidel on pakkunud vastustajale Cisco tooteid ka teine ettevõtja peale Atea AS. Arvestades

ainuüksi asjaolu, et Cisco ametlikke partnereid on Eestis üle 40, ning Cisco tooteid saavad edasi müüa ka kõik teised ettevõtjad, ilma et peaks selleks omama ametliku partneri staatust, ei ole tegemist ei turu sulgemise ega ammugi mitte turutõrkega.

KOHTU PÕHJENDUSED

9. VAKO leidis, et vaidlustus ei ole tähtaegne, kuna käesoleval juhul tuleb vaidlustuse tähtaegsust kontrollida lähtuvalt RHS § 189 lg 2 p-st 2. Kohus leiab, et VAKO on põhjendamatult jätnud vaidlustuse läbi vaatamata.

10. Käesoleval juhul on tegemist raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimise menetlusega. RHS § 189 lg 5 sätestab, et vaidlustus, mis esitatakse raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimise menetluses, peab olema laekunud vaidlustuskomisjonile seitsme päeva jooksul alates päevast, kui vaidlustaja sai teada või pidi teada saada oma õiguste rikkumisest või huvide kahjustamisest, kuid mitte pärast hankelepingu sõlmimist. Seega sätestab nimetatud säte vaidlustuse esitamise tähtaja erireegli raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimise menetluses. Säte oma sõnastuses ei viita sellele, et regulatsioon kohaldub vaid ja ainult raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimise menetluses tehtud otsustele, vaid see viitab lepingu sõlmimise menetlusele tervikuna, mis algab hetkest, mil ettevõtjale esitatakse dokumendid tutvumiseks. Raamleping ei kujuta endast hankemenetluse liiki. Raamlepingu sõlmimise menetluses ei ole dokumendid kättesaadavad kõigile riigihangete registri kasutajatele, vaid kutse pakkumuse esitamiseks saadetakse ettevõtjatele, kes on raamlepingu osapooled. Seega tuleb vaidlustuse esitamise tähtaega arvestada õiguste rikkumisest teada saamisest. Seega tuli käesoleval juhul arvutada vaidlustuse esitamise tähtaega erinormi, st RHS § 189 lg 5 alusel, mitte RHS § 189 lg 2 p-s 2 sätestatud üldnormi alusel.

11. Eeltoodust tulenevalt oleks VAKO pidanud kaebaja poolt esitatud vaidlustuse sisuliselt läbi vaatama.

12. Järgnevalt kontrollib kohus kaebuse väiteid sisuliselt. Kohus leiab, et kaebus ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

13. Hankija on määratlenud hanke eesmärgina sõlmida hankeleping videokonverentsiseadmete ostmiseks koos ostetavate asjade kohale toomisega hankija poolt määratud asukohta Eestis. Tehnilised nõuded hangitavatele asjadele ja nende lisadele on toodud tehnilise kirjelduse punktis 4 (dtl 19-26).

14. Tehnilise kirjelduse punktides 4.1.19, 4.1.20, 4.1.22, 4.2.19, 4.2.20, 4.2.22, 4.3.1, 4.3.20, 4.3.22, 4.3.26, 4.3.33, 4.3.34, 4.3.36, 4.4.8, 4.5.11, 4.6.6, 4.7.4, 4.8.11 on hankija kehtestanud nõude, et pakutavad tooted peavad ühilduma hankijal asutuses oleva keskhaldussüsteemiga – Cisco Webex Control Hub (Webex Control Hub – Cisco). Vastustaja on selgitanud, et keskhaldus tähendab vähemalt järgmisi võimalusi: seadmete kesket konfigureerimist, seadmete kesket tarkvara uuendamist, seadmete aadressiraamatute haldamist, kõnede statistika vaatamist (analüütika). Hallatakse eri asukohtades ja eri hoonetes asuvaid seadmeid keskselt ühest asukohast. Tehnilise kirjelduse punkti 4.1.21 kohaselt peavad videokonverentsiseadme juurde kuuluma kõik litsentsid, mis tagavad seadme vastavuse tehnilistele tingimustele ja keskhaldussüsteemi kasutamise võimaluse, punkti 4.1.22 kohaselt tuleb litsentsid lisada Riigi IT Keskuse olemasolevale kontole Cisco Webex Control Hub ((Webex Control Hub – Cisco).

15. Pooled ei vaidle selle üle, et vastustajal on kasutusel keskhaldussüsteem Cisco Webex Hub. Pooled ei vaidle ka selle üle, et kaebaja poolt esimese seadme grupina määratud seadmed, mida kaebajal oleks võimalik pakkuda, nimetatud keskhaldussüsteemiga ei ühildu. Kaebaja leiab, et puudub põhjendus, mis hankija peab eelistama vaid ühe keskhaldussüsteemi olemasolu, kuhu kõik seadmed peavad ühilduma, sest tootjad tagavad lahendusi erineval viisil. Kaebaja hinnangul puudub põhjus, miks hankijal ei võiks olla mitu süsteemi, kuna niimoodi oleks tagatud reaalne konku-

rents. Seega ongi poolte vahel vaidlus, kas hankija poolt tehnilises kirjelduses toodud nõuded, mis tagavad pakutavate seadmete ühildumise hankija keskhaldussüsteemiga, on põhjendatud.

16. RHS § 88 lg 7 kohaselt peab tehniline kirjeldus tagama kõigile ettevõtjatele võrdsed tingimused pakkumuse esitamiseks ega tohi tekitada objektiivselt põhjendamatuid takistusi riigihangete avamisel konkurentsile. Tehnilise kirjelduse koostamisel on hankijal lai kaalutlusõigus, just hankija teab kõige paremini, mida tal on vaja ning seetõttu saab kõige paremini määrata kindlaks nõuded, mida tuleb soovitud tulemuse saavutamiseks täita (TlnRnKo nr 3-20-157 p 13). Hankijal ei ole kohustust hankida valdkonna miinimumnõuetele vastavat toodet, tal on õigus kehtestada enda eesmärkidele vastavad täiendavad tingimused, mh oma varasematest kogemustest (Riigikohtu otsus nr 3-20-718 p 17). Pakkujatele riigihankes võrdsete tingimuste loomist ei saa käsitleda hankija kohustusena koostada lepinguprojekt või tehniline kirjeldus nii, et pakkumust oleks võimalik teha kõikidel seda soovivatel isikutel. Isikute võrdne kohtlemine riigihankel ei tähenda, et hankija peaks määratlema hanke objekti ning koostama projekti ja tehnilise kirjelduse viisil, et pakkumuse saaks esitada võimalikult suur hulk pakkujaid. Hankedokumentide koostamisel peab hankija lähtuma oma vajadustest. Hankija kohustus mitte teha põhjendamatuid takistusi konkurentsile ning kasutada ära olemasolevat konkurentsi, ei tähenda, et hankija oleks kohustatud RHAD-i koostamisel arvestama kõikide hankemenetluses osalemisest huvitatud isikute võimaluste ning huvidega. Kuna hankelepingu eseme määratlemine on hankija vabadus, ei ole pakkujatel õigust vaidlustada RHAD-is esitatud lahenduste otstarbekust. RHS-st tulenevalt ei ole alust kohustada hankijat tellima asju või teenuseid, mis oma omadustelt hankija vajadusi ei rahulda. Ka kohustus järgida riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid ei saa tuua kaasa kohustust hankida eset või teenust, mis hankija vajadusi ei rahulda (TrtRnKo nr 3-22-1145 p 13.3). Nõuded toote väljanägemisele, mõõtudele, vanusele, kaalule, koostisosadele, funktsionaalsusele jne mõistetatavalt vähendavad turul olemasolevate toodete hulka, mida riigihanke menetluses pakkuda saaks. Küll aga ei ole need nõuded ebaproportsionaalselt konkurentsi piiravad siis, kui hankijal on nõude kehtestamiseks põhjendus. Selleks põhjenduseks peaks olema mingi vajadus, mida nõue teenib, või kasu, mida hankija nõude kehtestamisest saab. Oluline on, et tingimus oleks põhjendatud ning tagaks hankijale soovitud tulemuse (TlnRnKo nr 3-20-157 p 149). Kuni tingimusele on objektiivne põhjendus ja see ei ole diskrimineeriv, ei ole tingimus RHS § 88 lg-ga 7 vastuolus (TlnRnKo nr 3-20-718).

17. Vastustaja puhul on tegemist asutusega, mis pakub standardiseeritud arvutitöökohateenust üle 75 asutusele ja üle 9000 kasutajale, sh kohtutele. Vastustaja on selgitanud, et tema keskhaldussüsteem on üles ehitatud Cisco Webex Control Hub keskhalduse lahendusele. Vastava süsteemi haldamiseks ja kasutamiseks on tööl spetsiaalselt väljakoolitatud süsteemiadministraatorid. Tegemist on standardiseeritud lahendusega, mida vastustaja pakub oma klientidele ning mis on keskselt hallatud. Asutustele erisusi keskhalduses ei lubata. Tegemist ei ole mugavuslahendusega, vaid lahendusega, mis keskendub eelkõige hukukindlusele.

18. Kohus nõustub, et kaebaja pakutav lahendus, asendada vastustajal kasutusel oleva keskhaldussüsteemiga ühilduvuse nõue alternatiivse keskhalduse lahendusega tähendaks vastustaja tegeliku vajaduse ümberkujundamist. Kuna vastustajal on kasutusel keskhaldussüsteem Cisco Webex Control Hub ning sellele asjaolule on tehnilises kirjelduses viidatud, on vastustaja poolt tehnilises kirjelduses toodud nõuded, mis tagavad seadmete probleemideta ühilduvuse olemasoleva keskhaldussüsteemiga objektiivselt põhjendatud ja õiguspärased. Vastustaja hankijana ei ole kohustatud võtma kasutusele uut haldusmudelit või paralleelset halduskeskkonda üksnes selleks, et turuosalistele avaneks võimalus pakkuda teistsugust tehnoloogilist lahendust. Riigihanke üldpõhimõtted ei nõua, et hankija peaks oma põhjendatud vajadustest loobuma.

19. Kohus nõustub, et vastustajale on keskselt hallatava arvutitöökohateenuse osutamise kohustusega pandud riigi poolt suur vastutus ning vastutusega peab kaasnema ka õigus otsustada, milliseid tehnoloogilisi lahendusi arvutitöökohateenuse osutamiseks kasutatakse. Vastustaja ülesandeks on pakkuda standardiseeritud, töökohakindlaid ja kulusäästlikke IT-teenuseid. Seetõttu ei saa kohtu

arvates kohustada vastustajat kujundama riigihanke alusdokumente selliselt, et need võimaldaksid lahendust, mis killustab teenusehalduse ja vähendab kriisikindlust ning tooks kaasa vastustaja teenusemudeli muutumise, täiendavad kulud ja haldusriski.

20. Vastustaja on oma kirjaliku vastuse punktis 20 toonud arusaadavalt välja põhjendused, miks tehnilises kirjelduses seatud nõuded on objektiivselt põhjendatud ja vajalikud. Nõuded on suunatud seadmete haldamisele ühest keskkonnast, tagada seadmepargi ühine haldus, ühtne kasutajakogemus ja vähendada halduskoormust. Kohus peab nimetatud eesmärgid kohasteks ja objektiivselt vajalikeks. Ka kohtupraktikas on leitud, et kui hankelepingu ese peab olema võimeline töötama või ühilduma hankijal juba olemasoleva eseme või süsteemiga, tuleb hankijal välja tuua olemasoleva eseme või süsteemi kirjeldus ja koosvõime tingimused. RHS § 88 lg-ga 6 ei ole vastuolus, kui hankija nõuab tehnilises kirjelduses ühilduvust konkreetse tootega (TlnRnKm nr 3-22-2473, p 12).

21. Tehnilises kirjelduses on vastustaja seadnud tingimuse, et litsentsid ja keskhaldus ei tohi tuua hankijale eraldi kulutusi. Kaebaja pakutav uus, olemasolevale süsteemile lisanduv keskhaldussüsteem lisaks vastustajale töö- ja halduskoormust, kuna kahe erineva keskhalduse ülalpidamine nõuab erinevaid kompetentse ning süsteemide haldamine käiks erinevates keskkondades. Samuti tekitab kahe erineva süsteemi kasutusele võtul koos mitme erineva tootja seadmetega segadust teenust kasutavate asutuste töötajatele, kes peavad selgeks õppima, kuidas neid süsteeme kasutada. See toob kaasa lisakoormust IT- abi teenuse osutajatele. Ka uue keskhaldussüsteemi riski- ja turvaanalüüs on vastustaja jaoks eraldi lisakulu. Samuti ei ole kaebaja poolt pakutav lahendus kahe keskhaldussüsteemi ülalpidamiseks objektiivselt mõistlik, kuivõrd kahe süsteemi haldamine on ilmselgelt ressursimahukam, kui seda on ühe süsteemi haldamine. Kaebaja ei ole ka tõendanud, et kahe keskhaldussüsteemi ülalpidamine oleks vastustaja jaoks tehniliselt parem ning odavam lahendus. Vastustajale ei saa ette heita, et ta, pidades silmas täiendavat koormust soovib saada kindla funktsionaalsusega ja olemasoleva süsteemiga ühilduvat lahendust, mille kaudu on tagatud ühtne kaughaldus ning mis ei too kaasa halduskoormuse suurenemist ega täiendavaid püsikulusid. Vastustaja on selgitanud, et uue keskhaldussüsteemi kasutusele võtuga vastustaja kulud kasvaksid ning tuleks arvestada täiendavalt ka kõikide muude lisasüsteemide (CVI, SIP, register, muud lisakontrollerid) vajadusega, et saavutada võrdväärne funktsionaalsus Cisco süsteemiga. Lisandub mitme süsteemi haldamiseks kuluv töömaht, väljaõpe, juhendmaterjalide koostamine jne.

22. Kaebaja tugineb korduvalt väitele, et Cisco seadmetel põhinev tehnoloogiline lahendus sulgeb turu, tekitab turutõrkeid ning moonutab konkurentsi. Vastustaja on välja toonud, et Eestis on Cisco ametlikke partnereid üle 40 ning Cisco tooteid saavad edasi müüa ka kõik teised ettevõtjad, ilma, et peaks omama selleks ametlikku Cisco edasimüüja staatust. Kohus leiab, et asjaolu, kas ettevõtja kohandab oma äritegevuse selliselt, et ta saab müüa Eestis edasi Cisco tooteid ja pakkuda nimetatud toodetel põhinevat teenust, on tema enda majanduslik otsus. Vastustaja ei saa vastutada selle eest, et hankes osaleda sooviv isik on otsustanud kujundada oma majandustegevuse teisiti. Seega ei ole vastustaja tegevus käsitletav turu sulgemisena, nagu ekslikult leiab kaebaja. Kaebajal on võimalik oma majandustegevuse spetsiifikat muuta.

23. Kaebaja on kohtumenetluses tuginenud ka väitele, et vastustaja oleks pidanud vaidluseluse minikonkursi osadeks jagama. Kohus kaebajaga ei nõustu. RHS § 27 lg 2 kohaselt ei ole hankijal hanke osadeks jaotamata jätmisel põhjendamise kohustust, kui hankeleping sõlmitakse raamlepingu alusel. Raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimisel on hankija riigihanke juba osadeks jaganud ning täiendav osadeks jagamine ei ole põhjendatud ja suurendaks halduskoormust.

24. Eeltoodust tulenevalt on hankija poolt tehnilises kirjelduses seatud ja kaebaja poolt vaidlustatud tingimused põhjendatud ja õiguspärased. VAKO oleks pidanud jätma kaebaja poolt esitatud kaebuse rahuldamata. Kuivõrd hankija poolt kehtestatud nõuded on õiguspärased, puudub alus rahuldada kaebaja poolt esitatud kohustamisnõudeid. Kaebus jääb rahuldamata.

MENETLUSKULUD

25. HKMS § 108 lg 1 kohaselt kannab menetluskulud pool, kelle kahjuks otsus tehakse. Kohus tühistas VAKO 30.06.2026 otsuse, kuivõrd VAKO on ebaõigesti jätnud vaidlustuse läbi vaatamata. Kohus leiab, et VAKO oleks pidanud jätma vaidlustuse rahuldamata ja menetluskulud kaebaja kanda. Kohus lahendas sellele vaatamata vaidluse kaebaja kahjuks, mistõttu tuleb menetluskulud jätta kaebaja kanda. Vastustaja menetluskulude hüvitamist taotlenud ei ole, mistõttu tuleb menetluskulud jätta kaebaja kanda.

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiia Nurm